

Popis vizualizace vybraných parametrů prostředí pro biotopy

Záboj Hrázský

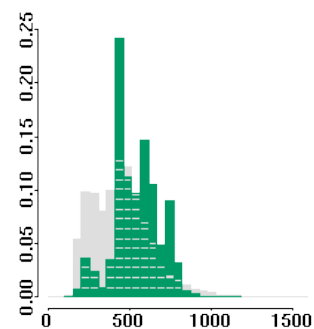
Zdrojová data

Vrstvy **nadmořské výšky** [m], **průměrné roční teploty** [°C], **průměrného ročního srážkového úhrnu** [mm], **mapa potenciální přirozené vegetace** podle sdružených jednotek [19 kategorií, viz Neuhäuselová 1998] a mapy **fytogeografického členění** [6 obvodů, případně okresy] byly převedeny do rastru o velikosti čtverce 100m, což odpovídá maximální podrobnosti dostupných vrstev resp. až na nadmořskou výšku je podrobnost vrstev daleko hrubší [řádově 1km].

Do stejného rastru o velikosti čtverce 100m byla převedena vektorová **Vrstva mapování biotopů**, čímž vzniklo 161 rastrů (podle počtu biotopů) o čtverci 5m a hodnotách 0 nebo 1. Tyto jednotlivé rastry byly agregovány do 161 rastrů o čtverci 100m, kdy hodnota v dané buňce rastru je celé číslo od 0 do 400 a vyjadřuje podíl buňky pokrytý vektorem biotopu s přesností $\pm 12,5 \text{ m}^2$. Podíly ploch biotopů uváděné pro jednotlivé intervaly histogramů resp. procenta zobrazovaná u koláčových diagramů vycházejí vždy z těchto agregovaných rastrů.

Histogramy nadmořské výšky, průměrné roční teploty a průměrného ročního srážkového úhrnu

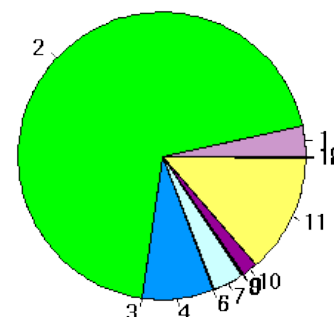
Graf (Obr 1) obsahuje vždy dva histogramy, šedý a barevný (dle formační skupiny biotopu). **Šedý – pozadový** - histogram zobrazuje rozložení hodnot proměnné prostředí na celém území ČR, **barevný – biotopový** – histogram zobrazuje rozložení hodnot proměnné prostředí v buňkách rastru s výskytem biotopu (podíl biotopu v buňce rastru je zohledněn). Na ose x je přirozeně proměnná prostředí v příslušných jednotkách, na ose y je relativní škála. Díky tomu můžeme porovnávat tvar obou histogramů, nikoli však hodnoty frekvencí! Čárkovaně je zobrazen překryv histogramů, aby byl patrný průběh pozadového histogramu.

Obr 1. Příklad histogramu na nadmořské výšce biotopu K1.

Koláčové a výšečové diagramy kategoriálních dat

Diagramy pro kategorie **mapy potenciální přirozené vegetace** ČR (Obr 2) mohou obsahovat 19 různých kategorií vegetace sdružených vegetačních jednotek, jak je uvádí Neuhäuselová 1998 v textové části. Čísla jsou průběžná podle uspořádání původní publikace a barvy byly voleny, tak aby zhruba odrážely vegetační typy, jak jsme na ně zvyklí z mapy potenciální přirozené vegetace. Vedle každého diagramu je uveden přehled procentuálního podílu kategorií vegetace, pokud byl větší než jedno procento. Vegetační typy s nižším zastoupením jsou pouze vyjmenovány.

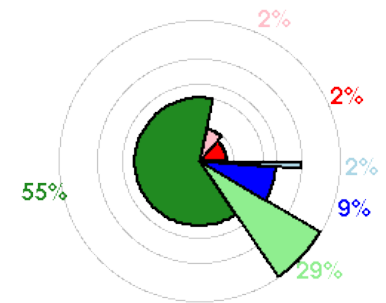

Obr 2. Příklad koláčového diagramu mapy potenciální přirozené vegetace pro biotop L3.1

Seznam jednotek: 1 - lužní lesy; 2 - dubohabřiny a lipové doubravy; 3 - suťové a roklinové lesy; 4 - květnaté bučiny; 5 - vápnomilné bučiny; 6 - květnaté jedliny; 7 - acidofilní bučiny; 8 - perialpínské bazifilní teplomilné doubravy; 9 - subkontinentální teplomilné doubravy; 10 - subacidofilní střeoevropské teplomilné doubravy; 11 - acidofilní bikové, březové a borové doubravy; 12 - bazifilní perialpínské bory; 13 - acidofilní bory; 14 - klimaxové a

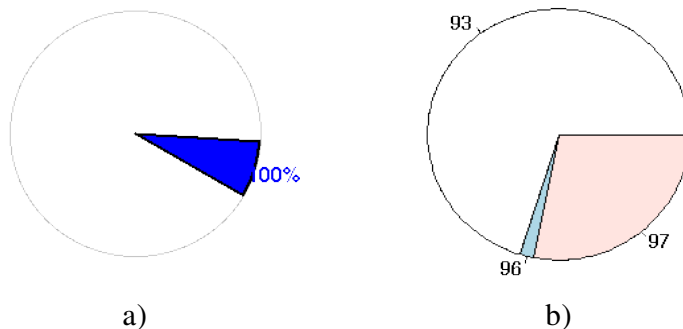
podmáčené smrčiny; 15 - montánní až supramontánní kapradinové smrčiny; 16 - subalpínská a alpínská vegetace; 17 – rašeliniště; 18 - sukcesní stádia na antropogenních stanovištích; 19 - vodní plocha n. Nové Mlýny a Nechranice.

Diagramy pro **fytogeografické obvody** (Obr 3) jsou výsečové diagramy, kde úhel výseče je přímo úměrný ploše daného fytogeografického obvodu v rámci ČR. Velikost výseče, tedy její **plocha** (nikoliv poloměr) je přímo úměrná zastoupení biotopu v daném fytogeografickém obvodu. Zastoupení v procentech je uvedeno na obvodu diagramu. Barvy výsečí a textu odpovídají následujícím obvodům: tmavě zelená – české mezofytikum, světle zelená – karpatské mezofytikum, červená – české termofytikum, růžová – panonské termofytikum, tmavě modrá - české oreofytikum, světle modrá – karpatské oreofytikum.

Obr 3. Příklad výsečového diagramu fytogeografických obvodů pro biotop L5.1

V případě, že biotop byl zaznamenán pouze v jednom fytogeografickém obvodu (Obr 4a), bylo místo obvodů použito koláčového diagramu **fytogeografických okresů** (Obr 4b). To se týká zejména biotopů kategorie A, tedy alpínských: A1.1, A1.2, A2.1, A2.2, A3, A4.1, A5, A6A, A6B, A7, A8.1 dále potom biotopů L6.3, M1.8, M2.4, V1E a V6. Číselné označení okresů odpovídá označení v legendě mapy fytogeografických okresů. V diagramech jsou zobrazeny následující okresy:

Obr 4. a) Výsečový diagram fytogeografických obvodů pro biotop A1.2, který je v publikaci nahrazen koláčovým diagramem fytogeografických okresů (b)).

- 11 – Střední polabí,
- 17 – Mikulovská pahorkatina,
- 18 – Jihomoravský úval,
- 20 – Jihomoravská pahorkatina,
- 45 – Verneřické středohoří,
- 67 – Českomoravská vrchovina,
- 88 – Šumava,
- 92 – Jizerské hory,
- 93 – Krkonoše,
- 96 – Králický Sněžník,
- 97 – Hrubý Jeseník.

K diagramu je připojen výčet okresů s procentuálním zastoupením biotopu.